

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1961. november 25.

bb 1. három magyar film, a julius caesar, a keresztsek, a mamlock professzor filmváltozata a műsorban - hat hét újdonságai budapesten és vidéken

i di/tr/m/sr

1961. november 25.

az esős ősz beálltával az idén is megnövekedett a mozik látogatottsága, s milyen „csemegéket”, ígér a következő hetek műsora? erre válaszoltak a moképilletékesei, amikor az mti munkatársát az év végéig hátralévő másfél hónap premierjeiről tájékoztatták.

- november második felében és decemberben három magyar film kerül a közönség elé. az ígért földje, amelynek forgatókönyve komló építésének hőskorából merítette alapanyagát, - jelenetiben töröcsik marit, krencsey mariannét és szánkay istvánt láthatjuk. - a film rendezője mézáros gyula. a nem ér a nevem című vígjátékot keleti márton rendezte a film története egy mozi-pénztárosnő kalandjairól szól. a főszerepeket tolnay klári, páger antal, vass éva, bessenyei ferenc, latabár kálmán, psota irén, és jiri vrstala alakítja. a jó utat autóbusz - amely karácsony hetében jelenik meg a mozikban - az ikarusz gyárban játszódik, s derűs hangvételű történetében kálmán györgy, zenthe ferenc, medgyesi mária, szabó ernő, görbe jános és schubert éva játssza a főszerepeket.

- a külföldi művészek alkotásai közül jelenik meg a mozik vásznán az ember a hidon című filmdráma és az ügyefogyott romeo című színes vígjáték, amely a távol-keleten az építők között játszódik, s egy városi fiatalember kalndjairól szól. műsorra tűzzük néhány világhírű színpadi mű filmváltozatát is. shakespeare julius caesar című drámáját az amerikaiak filmesítették meg, a főszerepekben marlon brandot, james masont, deborah kernt láthatja a közönség. bemutatjuk a budapesten tavaly előadott mamlock professzor filmváltozatát is, amellyel a német demokratikus köztársaság művészei, - az alkotók - az idei moszkvai fesztiváldíjat nyertek. széles változatban jelenik meg a mozik vásznán sienkiewicz keresztsek című regényének lengyel filmváltozata.

/folyt.köv./

Handwritten signature

bb 1. /három magyar ... 1. folyt./ m

- ezen kívül a műsorban szerepel többek között a nagyra-
vágó asszony című francia film, amely tahiti szigetén ját-
szódik, a szombat este, vasárnap reggel című díjnyertes angol
film, amely egy fiatal munkás utkereséséről szól. az írrok és az
írógép című olasz vígjátékot az idei cannesi fesztivál zsürije
tüntette ki díjjal. érdekesnek ígérkezik az utazik a cirkusz
című csehszlovák film, amely a csehszlovák cirkusz távolkeleti
útján készült, - hangzott a tájékoztatás.
/mti/

bb 2. kutakat találtak az új épületek pilléreinek helyén - egy
napos előnyt szereztek az alkotás utcai új telep építői

i sb/tr/m/vg

1961. november 25.

reggelenként már fagyos a talaj felszíne, de még mindig beto-
noznak az alkotás utcai új lakótelep építői. a 43-as építőipari
vállalat dolgozói a sódér gőzölésével, melegítésével most köny-
nyen segítenek a betonozóknak.

érdekesebb feladat elé állította az építőket az, hogy három
ház alapozásakor 5 régi kutat találtak azokon a helyeken, a-
melyeken az épületek új pilléreit kellett volna betonozni. ki-
derült még, hogy a környező régi házak főgyűjtő csatornája is
átvágja néhány új épület pilléreinek helyét. a 8-16 méter mély
kutakat betonnal töltötték ki, s a csatorna fölé erős vasbeton-
gerendából készítettek hidat, s erre állították a ház pilléreit.
a váratlan akadályok megnehezítették a munkát. az építők azonban
ötletes megoldásokkal egyszerűsítették a feladatokat és socialis-
ta szerződést kötöttek a vállalat előregyártótelepének és
szállítási osztályának dolgozóival, hogy közös erővel gyorsít-
sák meg a munkát. ennek eredményeként nemcsak a nehézségek miatt
keletkezett késést pótolták, hanem már egy hónapos előnyt szerez-
tek építés munkájában.

/mti/

-2-

6. sz. meli

bb 3. évelővirág gyűjtemény - rendelésre

i so/gg/m/ká

1961. november 25.

a balatonaligai állami gazdaság balatonvilágos határában
nagy évelő disznóvirág-telepet létesített. e telepről az idén már
mintegy 170 fajta évelő virágot és disznóvirágot hoznak forgalomba.
nagyüzemi körülmények között nevelik itt a különböző krizantémum-
fajtákat, az ibolyákat, a sziklakerti növényeket, és más disz-
növényeket. a gazdaság érdekes kezdeményezése, hogy élő-
virág-gyűjteményeket állít össze, s a megrendelőknek, amennyiben
közlük a talaj minőségét és az egyéb igényeiket, egész éven
át virágzó növényeket szállít.
/mti/

bb 4. sokan látogatják a „szinpadtechnika az ndk-ban,, című
kiállítást a madách színházban

i fe/tm./sr

1961. november 25.

a madách színházban a „szinpadtechnika a német demokratikus
köztársaságban,, című kiállítás mind a szakemberek, mind
pedig az előadásokat látogató közönség körében nagy érdeklő-
dést vált ki. már az első napokban többszázan tekintették meg.
érdekes szakmai ankétot is rendeztek, amelyen a hazánkban tar-
tózkodó ndk-beli kulturális küldöttség tagjai ismertették -
a kiállított anyag alapján - országuk színházi építészeit, a
korszerű szinpadtechnikai berendezéseket.

az első emeleti társalgóban elhelyezett színes tablók
- berlinben, lipcsében, drezdában, weimarban, halleban és másutt
- az újjáépített színházakat, művelődési otthonokat ábrázolják.

a kiállítás tekintettel érdeklődésre további tíz napig nyitva
tartják.
/mti/

- 3 -

6. sz. meli

bb 1. /három magyar ... 1. folyt./ m

- ezen kívül a műsorban szerepet többek között a nagyra-
vágó asszony című francia film, amely tahiti szigetén ját-
szódik, a szombat este, vasárnap reggel című díjnyertes angol
film, amely egy fiatal munkás utkereséséről szól, az írrok és az
írógép című olasz vígjátékot az idei cannesi fesztivál zsürije
tüntette ki díjjal. érdekesnek ígérkezik az utazik a cirkusz
című csehszlovák film, amely a csehszlovák cirkusz távolkeleti
útján készült, - hangzott a témaközlés.
/mti/

-.-

bb 2. kutakat találtak az új épületek pilléreinek helyén - egy
napos előnyt szereztek az alkotás utcai új telep építői

i sb/tr/m/vg

1961. november 25.

reggelenként már fagyos a talaj felszíne, de még mindig beto-
noznak az alkotás utcai új lakótelep építői. a 43-as építőipari
vállalat dolgozói a sódér gőzölésével, melegítésével most könnyen
segítenek a betonozóknak.

érdekesebb feladat elé állította az építőket az, hogy három
ház alapozásakor 5 régi kutat találtak azokon a helyeken, a-
melyeken az épületek új pilléreit kellett volna betonozni. ki-
derült még, hogy a környező régi házak főgyűjtő csatornája is
átvágja néhány új épület pilléreinek helyét. a 8-16 méter mély
kutakat betonnal töltötték ki, s a csatorna fölé erős vasbeton-
gerendából készítettek hidat, s erre állították a ház pilléreit.
a váratlan akadályok megnehezítették a munkát. az építők azonban
ötletes megoldásokkal egyszerűsítették a feladatokat és szocialis-
ta szerződést kötöttek a vállalat előregyártótelepének és
szállítási osztályának dolgozóival, hogy közös erővel gyorsít-
sák meg a munkát. ennek eredményeként nemcsak a nehézségek miatt
keletkezett késést pótolták, hanem már egy hónapos előnyt szerez-
tek építés munkájában.
/mti/

-.-
-2-

6. sz. felh.

bb 3. évelővirág gyűjtemény - rendelésre

i so/gg/m/ká

1961. november 25.

a balatonaligai állami gazdaság balatonvilágos határában
nagy évelő disznóvirág-telepet létesített. e telepről az idén már
mintegy 170 fajta évelő virágot és disznóvirágot hoznak forgalomba.
nagyüzemi körülmények között nevelik itt a különböző krizantémum-
fajtákat, az ibolyákat, a sziklakerti növényeket, és más disz-
növényeket. a gazdaság érdekes kezdeményezése, hogy élő-
virág-gyűjteményeket állít össze, s a megrendelőknek, amennyiben
közlük a talaj minőségét és az egyéb igényeiket, egész éven
át virágzó növényeket szállít.
/mti/

-.-

bb 4. sokan látogatják a „szinpadtechnika az ndk-ban,, című
kiállítást a madách színházban

i fe/tm/ /sr

1961. november 25.

a madách színházban a „szinpadtechnika a német demokratikus
köztársaságban,, című kiállítás mind a szakemberek, mind
pedig az előadásokat látogató közönség körében nagy érdeklő-
dést vált ki. már az első napokban többszázan tekintették meg.
érdekes szakmai ankétot is rendeztek, amelyen a hazánkban tar-
tózkodó ndk-beli kulturális küldöttség tagjai ismertették -
a kiállított anyag alapján - országuk színházi építészetét, a
korszerű szinpadtechnikai berendezéseket.

az első emeleti társalgóban elhelyezett színes tablók
- berlinben, lipcsében, drezdában, weimarban, halleban és másutt
- az újjáépített színházakat, művelődési otthonokat ábrázolják.

a kiállítás tekintettel érdeklődésre további tíz napig nyitva
tartják.
/mti/

-.-

- 3 -

6. sz. felh.

bb 5. butor-tervezésre pályázatot hirdet az okisz és az iparmű-
vészeti tanács

i sz/sze/m/vg

1961. november 25.

a kisipari szövetkezetek országos szövetsége és az iparmű-
vészeti tanács nyilvános pályázatot hirdet az 1962. évi budapesti
ipari vásáron kiállítandó butorok tervezésére. a pályázat célja,
hogy a modern kislakások méreteinek alkalmazkodó s olyan butorokat
alkalmsanak ki, amelyek darabonként is megvásárolhatók és kisso-
rozatu gyártásuk is gazdaságos. a pályaművek beküldésének
határideje 1962. január 15. a legjobb pályaműveket 9 darab 4.000-
15.000 forintos díjjal jutalmazzák. a pályázattal kapcsolatos
felvilágosítást az iparművészeti tanács titkársága adja meg az
érdeklődőknek.

/mti/

bb 6. a második ötéves tervben 8000 holdra növekszik a makói hagyma
vetésterülete

vid/ká/j/m

1961. november 25.

a kétévszázados multra visszatekintő makói hagymakultúra
200 év alatt sem fejlődött annyit, mint az elmúlt 5 évben és
a most következő tervidőszakban. a második ötéves tervben a gépe-
sítés adta lehetőségeket kihasználva arra törekednek, hogy teljes
egészségesen kielégítsék a világhírű magyar fűszernövény iránti
magyarországi külföldi keresletet. jelenleg 10 országba exportálnak
hagymát, de egyes rossz gazdasági években előfordul, hogy nem
tudnak eleget tenni az exportkötelezettségeknek. ez történt az
idén is, amikor a sok tavaszi csapadék, majd a jégverés s az
azt követő aszály nagy termés kiesést okozott. ilyen körülmények
között még a hazai szükségletek kielégítése is nehézséggel jár.
a második ötéves tervidőszakban változtatni kívánnak ezen a hely-
zeten, s az idei 5 és félezer holdról 8000 hold fölé emelik a makói
hagyma vetésterületét. ezzel egyidőben gondoskodnak tárolóhelyek
építéséről is. évente ugyanis legalább félmillió dollárral többet
kapnának a hagymáért, ha nem kellene összel exportálni, hanem tavasz-
ig tudnák tárolni, és akkor bonyolítanánk le a szállítások
zömét. a tervek szerint legalább ezervagonos raktár építésére
kerül sor, emellett a termelőszövetkezetek is segítenek tároló-
helyek létrehozásában.

/mti/

- 4 -

bb 9. nagyarányu talajjavítás vas megyében - jövőre 12.500 hold
mészszegény földet tesznek termővé

vid ká/j-lm bs

1961. november 25.

13 évvel ezelőtt, 1948-ban kezdődött meg a szervezett
talajjavítás vas megyében a mész-szegény földeken. a terület évről-
évre emelkedett, az 1954-ben az állami gazdaságok már 5355,
a termelőszövetkezetek pedig 4055 holdon javították meg a gyengén
termő talajokat. a munkát tovább folytatták, s a meszezés eredménye-
ként az őrségi, a hegyháti és a rába menti földeken ugrásszerűen
emelkedett a termés. az őrségi vidéken például a korábbi 4-6 mázsa
helyett 10-12 mázsa gabonatermést takarítanak be holdanként, de
jól fizet a cukorrépa, a lucerna, a vöröshere és más növényfélések
is.

a talajjavítások folytatódnak. ez év végére 12.000
hold meszezésével készülnek el, s megkezdtek már a mésziszap és
a lápi mész szállítását a jövő évi javításokhoz is. 1962-ben a
tervek szerint 12.500 hold mész-szegény földet tesznek termővé./mti/

bb 14. falusi csillagda biharkeresztesen

vid fm/ke-lm fm

1961. november 25.

a természettudományos ismeretterjesztő munka eredménye,
hogy hajdu-bihar megyében a biharkeresztesiek kérésére falusi
csillagdat állítottak fel a községben. a megye első falusi
csillagvizsgálója három hónapja működik, s nagy népszerűségnek
örvend. a tit megyei szervezete adományozta a műszert a bihar-
keresztesieknek és a debrecenben lévő napfizikai obszervatórium
is patronálja a falusi csillagdat./mti/

8.50

- 7 -

bb 5. butortervezésre pályázatot hirdet az okisz. és az iparművészeti tanács

i sz/sze/m/vg

1961. november 25.

a kisipari szövetkezetek országos szövetsége és az iparművészeti tanács nyilvános pályázatot hirdet az 1962. évi budapesti ipari vásáron kiállítandó butorok tervezésére. a pályázat célja, hogy a modern kislakások méreteihez alkalmazkodó s olyan butorokat alakítsanak ki, amelyek darabonként is megvásárolhatók és kisserozatu gyártásuk is gazdaságos. a pályaművek beküldésének határideje 1962. január 15. a legjobb pályaműveket 9 darab 4.000-15.000 forintos díjjal jutalmazzák. a pályázattal kapcsolatos felvilágosítást az iparművészeti tanács titkársága adja meg az érdeklődőknek.

/mti/

bb 6. a második ötéves tervben 8000 holdra növekszik a makói hagyma vetésterülete

vid/k4/j/m

1961. november 25.

a kétévszázados multra visszatekintő makói hagymakultúra 200 év alatt sem fejlődött annyit, mint az elmúlt 5 évben és a most következő tervidőszakban. a második ötéves tervben a gépesítés adta lehetőségeket kihasználva arra törekednek, hogy teljes egészében kielégítsék a világhírű magyar fűszernövény iránti nagyarányú külföldi keresletet. jelenleg 10 országba exportálnak hagymát, de egyes rossz gazdasági években előfordul, hogy nem tudnak eleget lenni az exportkötelezettségeknek. ez történt az idén is, amikor a sok tavaszi csapadék, majd a jégverés s az azt követő aszály nagy termés kiesést okozott. ilyen körülmények között még a hazai szükségletek kielégítése is nehézséggel jár. a második ötéves tervidőszakban változtatni kívánnak ezen a helyzeten, s az idei 5 és félezer holdról 8000 hold fölé emelik a makói hagyma vetésterületét. ezzel egyidőben gondoskodnak tárolóhelyek építéséről is. évente ugyanis legalább félmillió dollárral többet kapnánk a hagymáért, ha nem kellene ősszel exportálni, hanem tavaszra tudnánk tárolni, és akkor bonyolítanánk le a szállítások zömét. a tervek szerint legalább ezervagonos raktár építésére kerül sor, emellett a termelőszövetkezetek is segítenek tárolóhelyek létesítésében.

/mti/

- 4 -

bb 7. érdekes statisztika tízezer dolgozó nő életkörülményeiről a 7. kerületben

i hi/gg-lm sr

1961. november 25.

a 7. kerület nődolgozóinak helyzetéről tanulságos adatokat szolgáltatott a kerületi pártbizottság csaknem husz üzemben folytatott vizsgálata. a mintegy tízezer nődolgozó munkahelyi és otthoni körülményeire kiterjedő vizsgálat célja a munkásosztály helyzetéről szóló párthatározat végrehajtásának ellenőrzése volt.

érdekes tapasztalat, hogy a kerület kisebb üzemekben, vállalatainál, hivatalaiban dolgozó asszonyok, lányok milyen nagy számban veszik igénybe a továbbtanulás sokféle lehetőségét. a tanulási kedv magyarázata: a vizsgálat egyetlen nődolgozót sem talált az iskolai képzettségének, vagy szakismereteinek meg nem felelő alacsonyabb beosztásban. a magasabb szaktudás előnyeit bizonyítja, hogy a dolgozó nők 6.4 százaléka vezető munkakört tölt be, az üzemekben dolgozó nők közül jó munkájukért harmincegyen kaptak kormánykitüntetést, csaknem kilencszázan a kiváló dolgozó jelvény tulajdonosai. a munkaversenyben sem maradnak el a férfiaktól: háromszáznegyvenheten szocialista brigádban dolgoznak. összefoglaló adatok ismertetik a 7. kerületi dolgozó nők otthoni körülményeit is. az utóbbi években a második műszak megkönnyítésére igen sokan vásároltak háztartási gépeket: 1743 család otthonában van mosógép, 650 dolgozó nőnek van porszívó, vagy padlókeféző-gépe s több mint ötezen veszik igénybe a pátolatot. még egy adat, bár ez csak a statisztika alaposágát mutatja: 652 dolgozó asszony háztartási munkáját, s a gyermekének felügyeletét könnyíti meg a nagymama.

szociális létesítményekben néhol még hiány mutatkozik a kerületben. jó kezdeményezések azonban azt mutatják, hogy önerőből, ötletes módon még a kisebb létszámú helyeken is megfelelő szociális ellátást lehet biztosítani. a női és gyermekruházati gyárban például az öltöző kérdését ruhatári rendszerrel oldották meg. a fürdőben még hajszárító burát is felszereltek. üzemi mosodát hoztak létre centrifugás szárítóval, s ami szintén fontos: másnap már hazavihetik a tiszta fehérneműt az asszonyok./mti/

8.28

- 5 -

9.12.1961

bb 8. totoszelvényt hamisított - kétévi börtönre ítélték

i bc/tm-lm sr

1961. november 25.

Kazinczy Gyula, budapesti lakos és régi ismerőse, Merza Miklós rendszeresen együtt totoztak, ezenkívül külön is tippeltek. Merza tudta, hogy ismerőse átlagon felüli kézügyességgel rendelkezik, s ezért megemlítette: olyan kollektív szelvényei vannak, amelyek sorszámát könnyen át lehet javítani nyertes számokra. Kazinczy kijavította a pótigazolószelvények számait, majd máskor is hamisított, több szelvényt három ismerősük útján beváltottak, s mintegy 11.000 forintot vettek fel jogtalanul. Az egyik szelvény bemutatásakor azonban leleplezték a hamisítást, s a családok bíróság elé kerültek. Fény derült arra is, hogy Kazinczy Gyula egy alkalommal takarékbetétkönyvet hamisított, több mint 100.000 forintot nyert tőle, s a pénzt csaknem teljes egészében elköltötte. Attól félve, hogy hozzátartozói felelősségre vonják, 168.000 forintos befizetést vezetett be a könyvbe, de arra a pénzt nem próbált felvenni.

A központi kerületi bíróság Kazinczy Gyulát kétévi, Merza Miklóst egyévi és hathónapi börtönre, a beváltásnál segédkező személyeket hat hónaptól egy évi terjedő felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte, s egyetemlegesen kötelezte őket az okozott kár megtérítésére. /mti/

bb 12. boldogi számvetés: 5 millió forint bevétel zöldpaprikából

vid ká/j-lm bs

1961. november 25.

Heves megyében egyik legismertebb paprikatermő községében, Boldogon, a béke termelészövetkezet a kedvezőtlen időjárás ellenére is jó termést takarított be az idén. A gazdaság 300 holdas paprikatermelő területét öntözésre rendezte be, és így az aszály idején is megfelelő csapadékot adhatott a fejlődő növénynek. Holdanként 80 mázsa zöldpaprikát szedtek le, de volt egy olyan 50 holdas, újtelepítésű táblájuk, amely holdanként 150 mázsával fizetett. A szövetkezet 5 millió forint értékű zöldpaprikát adott el. Azok a szövetkezeti gazdák, akik rendszeresen részt vettek a munkában, egyenként 25.000-30.000 forint részesedést vittek haza. /mti/

8.37

Qir Zsely

- 6 -

bb 9. nagyarányu talajjavítás vas megyében - jövőre 12.500 hold mézszegény földet tesznek termővé

vid ká/j-lm bs

1961. november 25.

13 évvel ezelőtt, 1948-ban kezdődött meg a szervezett talajjavítás vas megyében a méz-szegény földeken. A terület évről-évre emelkedett, az 1954-ben az állami gazdaságok már 5355, a termelészövetkezetek pedig 4055 holdon javították meg a gyengén termő talajokat. A munkát tovább folytatták, s a meszezés eredményeként az Őrségi, a hegyháti és a rába menti földeken ugrásszerűen emelkedett a termés. Az Őrségi vidéken például a korábbi 4-6 mázsa helyett 10-12 mázsa gabonatermést takarítanak be holdanként, de jól fizet a cukorrépa, a lucerna, a vöröshere és más növényfélések is.

A talajjavítások folytatódnak. Ez év végére 12.000 hold meszezésével készülnek el, s megkezdtek már a méziszap és a lápi méz szállítását a jövő évi javításokhoz is. 1962-ben a tervek szerint 12.500 hold méz-szegény földet tesznek termővé. /mti/

bb 14. falusi csillagda biharkeresztesen

vid fm/ke-lm fm

1961. november 25.

A természettudományos ismeretterjesztő munka eredménye, hogy hajdu-bihar megyében a biharkeresztesiek kérésére falusi csillagdákat állítottak fel a községben. A megye első falusi csillagvizsgálója három hónapja működik, s nagy népszerűségnek örvend. A tit megyei szervezete adományozta a műszert a biharkeresztesieknek és a debrecenben lévő napfizikai obszervatórium is patronálja a falusi csillagdát. /mti/

8.50

Qir Zsely

- 7 -

bb 10. Legkeresettebbek: a mai magyar irodalom alkotásai - mit olvasnak a budapesti munkások, ipari tanulók, nyugdíjasok? - a szabó ervin könyvtárak forgalmának vizsgálata

i zs/zs-lm sr

1961. november 25.

a budapesti népművelés vezetői megvizsgálták: hogyan alakul a fővárosi szabó ervin könyvtárak forgalma, melyek azok a szépirodalmi alkotások, amelyeket legszívesebben olvasnak a könyvbarátok, a beiratkozott olvasók csaknem egymillió kötet között válogathatnak - s ebből mintegy félmillió szépirodalmi mű.

egy év alatt a kölcsönzött szépirodalmi könyvek száma meghaladta a két és félmilliót; egy-egy olvasó átlagosan 27 könyvet vett ki a könyvtárakból. a vizsgálat alkalmával megállapították, hogy a népes olvasótábor leginkább az új magyar irodalom iránt érdeklődik, az előző évekkel ellentétben most már a mai életéről szóló könyvek a legkeresettebbek. különösen az értelmiségi olvasók körében nőtt az érdeklődés a mai írók munkái iránt, de a statisztikák kimutatták, hogy számarányukon felül olvassák az új irodalmat a munkások és az ipari tanulók is.

érdekes, hogy a klasszikusok jobbra az iskolás gyerekek, diákok körében népszerűek - ebben ugyan közrejátszik az is, hogy sok kötelező olvasmány ezek közül kerül ki - de ugyanez áll az ötven-hatvan év közötti olvasókra, a nyugdíjasok jó részére. a kölcsönzési forgalom tanúsága szerint a „régiek”, közül a jókai könyvek vezetnek, a további sorrend: mikszáth, gárdonyi és mórícz zsigmond.

a világirodalom klasszikusai iránt a munkásolvasók között legnagyobb az érdeklődés thomas mann, victor hugo, balzac, zola könyveket jobbra csak előjegyzés után kapnak meg a könyvtár-látogatók, azokhoz a művekhez pedig, amelyeknek alapján film készült, s az műsoron szerepel, alig-alig lehet hozzájutni./mti/

..

- 8 -

8.55

9.10

Zel

bb 11. a magyar és a román műszeripar együttműködése a gazdaságosabb műszergyártás érdekében

i kf/kf-lm vg

1961. november 25.

a magyar-román gazdasági együttműködés kiszélesítésére ez év májusában megállapodás jött létre, amely a két ország több iparágának szorosabb együttműködését írja elő a műszaki munka összehangolása, a gyártás gazdaságossága, a gyártmányok szakosítása érdekében. ekkor került szóba a magyar és a román műszeripar szorosabb együttműködése is, amelynek első lépéseként nemrég magyar műszeripari delegáció járt romániában. a műszeripari szakemberek kéthetes romániai utjáról, tapasztalatairól tokodi pál a műszeripar-ág főmérnöke tájékoztatta az mti munkatársát.

elmondotta többek között, hogy a magyar műszeripar régóta tart export kapcsolatot romániával, amely orvosi- és laboratóriumi műszereket, röntgen berendezéseket vásárol tőlünk. jövőre például a szovjetunió után románia lesz a magyar röntgenberendezések legnagyobb vevője, négyszer annyi röntgengépet szállítunk, mint az idén. az exportlehetőségek - természetesen mindkét részről - lényegesen növekedhetnek a tervezett együttműködés megvalósításával.

a magyar delegáció 10 üzemet és egy kutató-intézetet látogatott meg, részletesen megismerkedett a román műszergyártással. jártak többek között a grigore preoteasa gyárban, amely villamos és nukleáris műszereket, s egyes orvosi készülékeket állít elő. voltak a régi tradíciókkal rendelkező balanta nevű mérleggyárban, s megtekintették az európai szinten is élenjáró, korszerű elektronika üzemet, amely gyengeáramu alkatrészeket, félvezetőket gyárt. a román műszeriparról eddig nem sokat tudtak a magyar szakemberek, most azonban meggyőződtek arról, hogy az utóbbi időben jelentősen előrehaladt a román iparnak ez az ága, s az együttműködés gyümölcsöző lesz mindkét műszeriparnak. a látogatás során kitűnt, hogy a román műszeriparban a gyártmány-választékkal rendelkezik, elsősorban azonban hazai szükségletre termel. így sok olyan műszert gyártanak, amelyet mi fejlettebb uton állítunk elő. több olyan kutatási témán is dolgoznak, amelyet a magyar ipar már megvalósított, viszont van néhány olyan termékük, amelynek fejlesztésével a magyar műszeripar csak most kezd foglalkozni. a tervezett együttműködés többek között éppen az ilyen párhuzamos, sokszor felesleges fejlesztési és gyártási munkát igyekszik megszüntetni, s ezért elsősorban a magyar és a román műszeripari kutatási intézetek közötti kapcsolat mielőbbi létrehozására van szükség.

/folyt.köv./

9.45

9.15

Zel

- 9 -

bb 11. /a magyar és román...folyt./-lm

a magyar és román szakemberek gyártmány-minták, műszaki leírások cseréjében állapodtak meg, majd tavasszal budapesti részletesen megtárgyalják a szélesebb együttműködés lehetőségeit. az elképzelések szerint az együttműködés módot nyújt arra, hogy egyes gyártmányokat, vagy gyártmány csoportokat - a két ország eredményeit és igényeit figyelembevéve - a magyar illetve a román műszeripar állítson elő mindkét ország részére. e szakosítással növelhető egyes gyártmányok darabszáma, a nagysorozatokat előállításával pedig a termelés automatizálását, a gazdaságosabb műszergyártást valósíthatják meg./mti/

..-

bb 19. 600 sertés - egy gondozó - ötletes kezdeményezések a kisbér-battyánpusztai virágzó termelészövetkezet állattenyésztésében

vid kz-lm ká

1961. november 25.

a kisbér-battyánpusztai virágzó termelészövetkezetben ötletes újítások könnyítik meg az állatgondozók munkáját. újszerűen alakították ki például a sertésfarmot. az ólakat úgy építették ki, hogy könnyen, csilléssel tudják „házhoz szállítani”, a takarmányt, s ugyanígy, csilléssel szállítják el a trágyát is. e módszer alkalmazásával lehetővé vált, hogy egyetlen állatgondozó 600 hízót lásson el, s ez természetesen a hízatási költségeket is csökkentti.

sok ügyes elgondolást valósítottak meg a juhászatban is. itt ugyancsak egy gondozó lát el 600 juhot. a legelőről hazatérő nyáját a juhodály előtti terelőből nyíló ajtókkal csoportosítják. egyszerűsítették a juhászat legkörülményesebb munkáját, a fejést is. másutt két-három ember kell ahhoz, hogy a juhokat lefogja. itt egy olyan csapóajtós kalodát szerkesztettek, amely feleslegessé teszi, hogy lefogják az állatokat./mti/

..-
- 10 -

9.53

100v Zely

bb 15. autóbusszkirándulások a téli hónapokban

i tz/sze szb vg

1961. november 25.

az autóbusszkirándulások változatos programját állította össze az ibusz autobus tours a téli hónapokra.

a természettudományi ismeretterjesztő társulattal együttműködve 71 alkalommal, 18 különböző útvonalon rendez egynapos kirándulásokat a mátravidék, a Börzöny, a vértés, a pillis, a cserhát, a dunakanyar, a bakony, a balaton-felvidék, szőlőváros és székesfehérvár, a duna-tisza köze és nyugat-magyarország megtekintésére. többnapos kirándulásokon ismerkedhetnek meg a turisták aggtelek, miskolc, a Bükk és a Mátra, a dunakanyar és a bakony, a balaton-vidék, pécs, szeged és Baja, észak-kelet-magyarország, szarvas és Gyula, a hortobágy és Debrecen, valamint nyugat-magyarország látványival. a mátrába viszont - Eger, illetve Miskolc érintésével - másfélnapos kirándulásokat szervez az ibusz.

az irodalmi turák utasai vagy azokat a tájakat járják be, ahol Petőfi, illetve Arany járt, vagy pedig fejér, illetve Nógrád megye irodalmi emlékeit kereshetik fel. az idei télen is megrendezi az ibusz az orosz-, angol-, francia- és németnyelvű kirándulásokat, amelyeken indulástól érkezésig tilos a magyar szó. a sisport kedvelői viszont megfelelő hóviszonyok esetén szombatonként másfélnapos mátrai, vasárnaponként pedig egynapos Dobogókői, illetve szintén mátrai turákra utazhatnak el.

hat alkalommal lesz a téli hónapokban „ut az ismeretlenbe”, amelynek részvevőit előre nem közölt útvonalon viszik végig az autóbuszok. ezek a kirándulások karácsonykor három, szilveszterkor pedig két és fél napon át részesítik sorozatos meglepetésekben az utasokat. a kirándulások nagyrésze egyébként is erre a két időpontra tömörül, sőt Balatonfüredre, Egerbe, Hévízre, Miskolcra és Pécsre pedig külön háromnapos karácsonyi, ugyancsak Miskolcra és Pécsre pedig két- és félnapos szilveszteri kirándulásokat is szervez az ibusz autobus tours. /mti/

..-

bb 16. a télen 6000 hajdusági szövetkezeti gazda tanul

vid ká/j szb ká

1961. november 25.

a hajdu-bihar megyei termelészövetkezeti tagok körében még egyetlen esztendőben sem volt ilyen nagyarányú érdeklődés a szakmai továbbképzés iránt, mint az idén. a tél folyamán 6000 termelészövetkezeti gazda tanul a különböző növénytermesztési, állattenyésztési, öntözési és traktorosképző szaktanfolyamon. száz ezüstkalászos gazdatanfolyamnak 3000 hallgatója van. a továbbképzést ez évben már a nagyüzemi gazdálkodás jellegének megfelelően szervezték meg. így például a keleti-főcsatorna menti szövetkezeti gazdaságokban főként az öntözés módszereivel ismerkednek meg. a téli előadásokat ezer mezőgazdasági kisfilm egészíti ki. /mti/

..-

10. 10

100v Zely

-11-

bb 17. képcsarnok épül veszprémben

vid fm/ke szb fm

1961. november 25.

veszprémben, - a lakosság régi kívánságára - képcsarnokot rendez be a képzőművészeti alap, a város központjában egy régi épületet alakítanak át erre a célra. az építkezést már megkezdtek, s előreláthatólag néhány hét múlva megnyithatják a régóta nélkülözött képcsarnokot. itt állítják majd ki a megye képzőművészeinek alkotásait is. /mti/

--

bb 18. hasznosítják csongrád megyében a feleslegessé vált régi malomépületeket

vid te szb ki

1961. november 25.

csongrád megyében az utóbbi két évben korszerűsített paprika- és gabonamalmok teljesítőképessége annyira növekedett, hogy tizen-négy malomban megszüntethették az őrlést. ezekben a malomépületekben kisebb-nagyobb üzemek, vállalatok kaptak telephelyet vagy új üzemek létesülnek, jórészt építkezés nélkül.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalat például az őrlésre új, korszerű központi üzemet létesített, amelyben kövek helyett nagytejsítményű acélhengeres, pneumatikus berendezés dolgozza fel a paprikát. így a városban hat malomépület szabadult fel. ezek közül két-tőben a szegedi fémfeldolgozó vállalat rendezett be új telephelyet motorszerezésre. a szegedi nyomda és más vállalatok is kaptak helyet a régi malmokban.

a csongrád és bács-kiskun megyei malomipari vállalatnál a korszerűsítés eredményeként csak csongrád megyében nyolc gabonaőrle-malomban szüntették be az őrlést. ezek közül szentesen két régi malomépületet is felhasználtak új üzem céljára. az egyikben jelentős bővítés után épült meg az ország legnagyobb erőtakarmány gyára, a másikban pedig fokozatosan kialakul a kontakta gyár szentesi telepe. több régi malomban szerelnek fel takarmánykeverő üzemet, s ezeket a szentesi erőtakarmány gyár lát el nyersanyaggal. csanádpa-lotán és bordányban baromfikelletőt rendeznek be a feleslegessé vált malomépületben. /mti/

--

- 12 -

10.22

kor *Lelei*

bb 20. a szigetvári csata 400-ik évfordulójának előkészületei
vid fm/ke szb fm
1961. november 25.

1966-ban országos ünnepségen emlékeznek meg szigetváron zrínyi mihály és harcosainak 400 évvel ezelőtti hősiességéről. az évforduló méltó megrendezésére már megkezdődtek az előkészületek. a vár baráti köre, a tanács, az idegenforgalmi hivatal, a műemléki felügyelőség és a janus pannonius múzeum munkatársai sajátos-ságainak megfelelően munkálkodnak a terveken. az építők már javában dolgoznak a városban. restaurálják az ősi falakat, eredeti pompájába állítják vissza a dzsámit. megújultak a vár kazamatái, amelyek-turistaszállónak rendeztek be. a muzeológusok kutatják a még fellelhető emlékeket, ezek a létrehozandó zrínyi-muzeumban kapnak majd helyet. a tanács rendezi a községet. egymillió forint költséggel befejezéshez közeledik szigetvár állomásának felújítása, korszerűsítése.

a nagy csata négy évszázados jubileumától két év választja csak el a költő zrínyi halálának 300. évfordulóját. az ünnepi hétnék tervezett gazdag programsorozatban összekapcsolják a két eseményt. a vár hősi védelme emlékművet állítanak. ugyancsak itt kap helyet a költő es nádvezér zrínyi szobra is, amely már elkészült budapesten.

úgy tervezik, hogy az ünnepi héten emléktűz lobog majd a városban. a szobor és emlékmű letelepezésére vidéki városokból staféták küldik a koszorúkat. ágyuk díszsortüze nyitja és zárja majd az ünnepségeket. szerepel a tervekben a végvári vitézek életét bemutató jelenet, török-magyar lovas párviadal, szabadtéri előadás, misorós tábor-tűz, sport- és honvédségi bemutatók.

elkészült és rövidesen megjelenik a szigetvári kalauz, tudományos jellegű szigetvári emlékkönyvet is kiadnak. képes levelező-lapok, leporellók, emlékplakettek hívják fel némsokára a figyelmet szigetvára. /mti/

--

bb 25. százra emelkedett a borsodi szénbányászati tröszt szocialista brigádjainak száma

vid te szb szf

1961. november 25.

a borsodi szénbányászati tröszt 48 aknájában 240 munkacsapat küzd a szocialista munkabrigád cím elnyeréséért. a most véget ért termelési tanácskozásokon a bányák dolgozói újabb 21 csapatot találtak érdemesnek féléves munkájuk alapján a megtisztelő címmel. ezzel a borsodi szénbányászati trösztnél százra emelkedett a szocialista munkabrigádok száma.

/folytköv./

10.30

10.30 *Lelei*

- 13 -

bb 25. /százra emelkedett... folyt./- szb

csaknem harminc brigád már másodszor, illetve harmadszor kapta meg a címet. ezeket most oklevéllel tüntették ki. ella-aknán a termelési tanácskozás ötödször ítélte oda a mozgalom egyik legrégebb csapatának, zöldí gergely 11 tagú brigádjának a szocialista munkabrigád címet. a zöldí-brigád a mozgalom kezdete óta kiemelkedő sikereket ér el. a termelést a termelékenység fokozásával növelte. amíg korábban egy-egy brigádtag műszakonként 16-18 mázsa szenet termelt, addig az utolsó hat hónapban a munka jobb megszervezésével 23 mázsára emelték a fejenkénti termelést. negyedszer nyerte el a szocialista munkabrigád címet loy árpád kossúth-dijas frontmester, a szocialista munka hőséneke frontbrigádja is. az alberttelepi bányában dolgozó frontbrigád elsősorban a fatakarékosságban, valamint a minőség javításában ért el sikereket. az általuk termelt szén fűtőértéke a palatartalom csökkentésével hat hónap átlagában mintegy 60 kalóriával javult.

a szocialista brigád címet többször elnyert munkacsapatoknak a kitüntető oklevelet a napokban adták át. /mti/

--

bb 27. két és fél évre elegendő feltárt szénvagyonnal kezdik a jövő évet a tataányai szénbányászati trösztnél

vid te szb ki

1961. november 25.

a tataányai szénbányászati tröszt üzemeiben az idén jelentősen növelték a termelést. termelékenységi tervüket több mint három százalékkal túlteljesítették, csökkentették a termelési költségeket, s egyidejűleg valamennyi aknában gondosan megalapozták a jövő évi munkát is. már az év elejétől gyorsították a széntelepek feltárását. nagyarányú ilyen munkához kezdtek a 11-es, 15/a és a 12/a aknában. így a szénmedence bányászata két és fél évre elegendő feltárt szénvagyonnal kezdik majd a jövő évet. a már fejtésre előkészített új telepeket úgy alakították ki, hogy azok megfeleljenek a korszerű bányaművelés követelményeinek: rövid uton szállíthatóknak, több rakodógépet és új technológiákat alkalmazhatóknak. a jövő évben több aknában frontszerűen művelik az erőművek ellátására a palarétegeket is. ugyanis a rendkívül kemény palaszén gyorsabb és termelékenyebb fejtésére a tröszt vezetői új módszert dolgoztak ki. /mti/

--

- 14 -

10.35

1041 Zseli

bb 21. feltárták a kereki katonavárat

vid fm/ke-Lm fm

1961. november 25.

a keszthelyi balatoni múzeum munkatársai - dr. sági károly múzeumigazgató irányításával - a somogy megyei kereki községben feltárták a katonavár romjait. megállapították, hogy a várat a török hadak közeledténél hírére a környékbeli földesurak robbantották fel. a kis gótikus lovagvárnak most az alapjait ásták ki, elkészítették a rajzokat és támpontokat kerestek a fal egy részének újjáépítéséhez. a későbbi konzerváláshoz. feltárás közben sok érdekes lelet, nyílhegyek, edények és gótikus stílusú faragott kövek kerültek elő. /mti/

--

bb 22. elkészültek az első négyvasú fűggesztett ekék

vid te-Lm ki

1961. november 25.

a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyárban szeptember óta sorozatban gyártják a háromvasú fe 3 jelű csővázás fűggesztett ekét, amelyből eddig csaknem hatszázat adtak át a mezőgazdaságnak. közben elkészítették az fe 4 jelű, négyvasú fűggesztett eke első öt carabból álló null-sorozatát. ezt a nagyteljesítményű, ugyancsak csővázás ekét 40-50 lóerős traktorokhoz használhatják.

mindkét korszerű eke csuklós fűggesztett művön át csatlakozik a traktor hidraulikájához. ennek az újításnak előnye, hogy az eke jobban alkalmazkodik a talaj felszínéhez és egyenletes mélységben szánt. /mti/

--

bb 23. a jövő évben megkezdik a földgáz bevezetését orosházára

vid te-L m ki

1961. november 25.

az orosháza környékén feltárt földgázt jövőre bevezetik a városba. a tervek szerint három fővezetéken jut majd a kitűnő fűtőanyag orosházára. a keleti oldalon az épülő üveggyárba, a nyugati részen a két téglagyárba ipari célokra, a város központjába pedig a lakosság ellátására. az üzemekbe magasnyomású alacsonyabb kalóriájú, a háztartásokba alacsony nyomású, de magasabb kalóriájú földgázt juttatnak majd. /mti/

10.40

1045 Zseli

--

- 15 -

bb 24. gépi festéssel szinezik a diósgyőri tizemeles ház külső homlokzatát

vid te-lm ki

1961. november 25.

a borsod megyei építőipari vállalat szakipari részlege jövőre már hatvan százalékban gépesíti a festő és mázoló munkát. ehhez öt különböző típusú és teljesítményű festékszóró gépet vásárolnak. a gépek használatával jelentősen meggyorsul majd a lakások festése, az ajtók és ablakok mázolóása.

a gépi berendezések kezelésére már megkezdtek a dolgozók kiképzését. a diósgyőri kilián lakótelepen felépült tizemeletes, úgynevezett toronyház külső homlokzatát már festékszórógéppel szinezik. a munkákat az elmúlt héten kezdték meg. az épület külső oldalait galambszürke, narancssárga és krémszínű, walkydelevezésű, hazai alapanyagokból készült műanyag falfestékkel fújják le. a pasztellszínű falak díszítésére citromsárga, kék, fekete és pirosszínű műanyagfestéket használnak. a festékszóró gép hat dolgozó munkáját pótolja és azzal naponta 300 négyzetméternyi falfelületet szineznek be.

a külső homlokzat festését a jövő héten fejezik be és a tizemeles lakóházat a december 31-i határidő előtt tíz nappal átadják./mti

-. -

bb 26. ötven lakóházat ujtítottak fel ebben az évben győrről

vid te-lm ki

1961. november 25.

ebben az évben ötven lakóházat ujtított fel a győri ingatlankezelő vállalat. a munkákkal jól előrehaladtak, csak néhány épületnél húzódik át a befejezés a jövő esztendőre.

a széchenyi téren összesen öt műemlékházat állítottak helyre eredeti formájában, a kazinczy tér sarkán most kezdték el a háboruban megsérült és lebontott zárt barokk-erkély visszaállítását.

a széchenyi térhez torkolló rákóczi ferenc utcai magyar ispitával együtt, a hozzá kapcsolódó kis templom homlokzatát is tatarozták.

jövőre 41 nagy lakóházat ujtítanak fel a városban 462 lakással./mti/

10.44

-. -
- 16 -

10.44
Zoli

bb 13. kilenc nagydíj, öt-öt arany, ezüst és bronz plakett kiosztásával véget ért a 2. nemzetközi műszaki tudományos filmfesztivál

t tz/ke-lm ki

1961. november 25.

szombaton délelőtt záró üléséhez érkezett el a 2. nemzetközi műszaki tudományos filmfesztivál. hét napot át több mint 160 órán keresztül perogtek a filmek a fesztivál résztvevői, - köztük 130 külföldi szakember - előtt: 27 ország 289 filmje, összesen csaknem 200.000 méternyi hosszúságban. a 9 szakmai és 5 témakör szerint csoportba osztott filmeket kategóriánként egy-egy szakmai zsűri és döntéseiket külön csúcs-zsűri bírálta el. a filmek értékelésében csaknem 50 kitűnő hazai- és külföldi szakértő vett részt.

az építők rózsza ferenc művelődési házának nagytermében tartott záróülésen megjelent többek között kisházi ödön, munkaügyi miniszter, vég lászló könnyűipari miniszterhelyettes, kondor istván, a filmfőigazgatóság helyettes vezetője, dr. valkó endre, a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének titkára és dr. korach mór kossuth-díjas akadémikus, a nemzetközi tudományos filmszövetség magyar nemzeti bizottságának elnöke.

az ünnepélyes záróülést dr. varga józsef egyetemi tanár nyitotta meg.

ezután lengyel sándor egyetemi tanár, a csúcs-zsűri elnöke hirdette ki a bírálóbizottság döntését. a zsűri összesen 9 nagydíjat ítelt oda a legjobb alkotásoknak. közöttük van a jobb munkaszervezés, kevesebb baleset című magyar munkásvédelmi film is. nagydíjat kapott a vaskorszak és a sztepanov professzor módszere című szovjet, a kovácsolás című angol, az európai atomkutatói szervezet című svájci film, továbbá csehszlovákia, a német demokratikus köztársaság, franciaország és a német szövetségi köztársaság egy-egy filmalkotása. kiosztottak továbbá 5-5 arany, ezüst- és bronz plakettet. a magyar filmek ezek közül 2 ezüst és 1 bronz plakettet kaptak. ezenkívül 1-1 osztrák, magyar és francia filmet külön díjjal, további 17 alkotást pedig oklevéllel tüntettek ki.

/folyt.köv./

11.30

-17-

12.-

bb 13. / kilenc nagydíj....folyt./-Lm

ezután duzs jános, a mtesz központi titkára, a nemzetközi tudományos filmszövetség magyar nemzeti bizottságának ügyvezető elnöke értékelte a fesztivált. a gyártmányokat és gyártástechnológiákat bemutató filmek, - mondotta - a két évvel ezelőtti fesztiválon látottakkal összehasonlítva, már jobban felfedték a technika fejlettségét és általában jól érzékeltették a fejlődés útját.

a továbbiakban elmondotta, hogy eddig több mint 12.000 hazai szakember tekintette meg a fesztiválon bemutatott filmeket, a következőkben pedig 16 iparági bemutató és 10 vidéki városban rendezendő vetítések révén még sokezer tudományos kutató, mérnök, technikus és szakmunkás ismerheti meg e filmekből a műszaki fejlődés legújabb eredményeit és más országok tapasztalatait.

az ülés gál ödön főmérnöknek, a fesztivál rendezőbizottsága elnökének zárszavaival ért véget, majd a jelentevők megtekintették a fesztiválról készült - már az eredményhirdetést is magában foglaló - híradó filmet, és a díjnyertes filmek legérdekesebb részleteit./mti/

--

bb 28. mezőgazdasági nagyüzemekben dolgozó fiatalok szocialista munkaversenye a második ötéves terv időszakára - a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága, a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási dolgozók szakszervezetének országos elnöksége és a földművelésügyi miniszter együttes határozata

i lv/sze-Lm sr

1961. november 25.

az 1961-es gazdasági évben a kisz központi bizottsága, a medosz országos elnöksége és a földművelésügyi miniszter részéről meghirdetett országos mezőgazdasági versenyben a fiatalok jelentős eredményeket értek el. a több mint 3000 ifjúsági brigádban dolgozó, mintegy hetvenézer ifju példamutató munkával, az új termelési módszerek alkalmazásával és elterjesztésével hozzájárult a szocialista nagyüzemek gazdasági megszilárdításához, a mezőgazdasági termelés fejlesztéséhez. az ifjúság szocialista munkaversenye eredményesen segítette a paraszt ifjúság politikai nevelését, növelte áldozatkészségét és felelősségérzetét a közös gazdaságok iránt.

/folyt.köv./
12.10
12.20

- 18 -

ma

bb 28. /mezőgazdasági....1.folyt./-Lm

a kisz központi bizottsága, a medosz országos elnöksége és a földművelésügyi miniszter most együttes határozatot hozott, amelyben felhívja a falusi ifjúságot, a szocialista nagyüzemekben dolgozó fiatalokat, hogy szorgalmukkal, szakmai ismereteik állandó növelésével továbbra is odaadón munkálkodjanak a kisz első kongresszusa által meghatározott egyik fő feladat megvalósításáért: a szocialista mezőgazdaság fejlesztéséért, a második ötéves terv céljainak valóra váltásáért.

a fiatalok legjobb tudásukkal, munkájukkal segítsék elő, hogy az ötéves terv időszakában a mezőgazdasági termelés 20-22 százalékkal növekedjen. a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok és gépállomások fiataljai a növénytermesztésben és az állattenyésztésben, elsősorban a munka-termelékenység növelésével, az önköltség csökkentésével, a legszigorubb takarékossgal, a közös tulajdon védelmével és gyarapításával emeljék a termésátlagokat, illetve növeljék a hozamokat. a szocialista nagyüzemekben dolgozó fiatalok versenyezzenek a 30 mázsás holdankénti kukoricatermesztésért, a 300 mázsás silókukorica, a 200 mázsás cukorrépa, a

100 mázsás burgonya holdankénti átlagtermés eléréseért, az adott üzem legfőbb növényféléseivel a terméshozamok növeléséért. vegyenek részt a korszerű nagyüzemi állattenyésztés megteremtésében, növeljék a tej- és a hústermelést, a tojáshozamot, segítsék elő a mezőgazdaság rendelkezésére álló gépek maximális kihasználását, elsősorban a kétműszakos munkabeosztás kialakítását.

a kisz központi bizottsága, a medosz országos elnöksége és a földművelésügyi miniszter e célok elérésére a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok számára az ötéves terv idejére ifjúsági versenyt hirdet, a kukoricatermesztésben, a silókukorica holdankénti átlagtermésének növelésében, a baromfitenyésztésben, a tehenészetben, a sertésenyésztésben, ugyancsak meghirdetik az ifju traktorosok országos versenyét is.

a kisz központi bizottsága azoknak a mezőgazdasági szocialista munkaversenyben résztvevő fiataloknak, munkacsapatoknak, ifju traktorosoknak és kombájnosoknak akik a vetélkedésben a legjobb helyezést érik el, a kisz központi bizottsága versenyzászlaját és 1000-5000 forintig terjedő pénzdíjat adományoz.

/folyt.köv./
12.5

- 19 -

14 - Zeli

bb 28. /mezőgazdasági...2.folyt./-Lm

az elkövetkező évekre meghirdetett termelési versenyek irányítását, ellenőrzését, nyilvántartását és értékelését a kisz, a medosz és a földművelésügyi minisztérium illetékes helyi szervezetei végzik.

a határozat felhívja a kisz-bizottságok, kisz-alapszervezetek, az üzemi szakszervezeti bizottságok és gazdasági vezetők figyelmét, hogy fokozottabban törődjenek az ifjúsági versenyekkel és új kezdeményezésekkel. a fiatalokkal ismertessék az üzemek éves terveit, hogy a kisz-szervezetek szocialista szerződéseket köthessenek a gazdaságok vezetőivel. az így kötött megállapodásokban jelöljék meg, hogy az éves tervek teljesítését a fiatalok miképpen segíthetik, s határozzák meg azt is, hogy a versenyben legjobb eredményt elért ifjúsági csapatok milyen jutalmazásban részesülnek.

a kisz, a medosz és a földművelésügyi minisztérium az illetékes megyei, járási szervezeteit kéri, hogy az eddiginél hatékonyabban segítsék és ellenőrizzék az ifjúsági termelési versenyeket, felkéri a termelőszövetkezetek elnökeit, az állami gazdaságok és gépállomások igazgatóit, a gazdasági vezetőket, tegyék lehetővé újabb ifjúsági munkacsapatok alakítását, biztossítsák a verseny eredményességéhez szükséges feltételeket: megfelelő földterületet, műtrágyát, gépeket és szakmai tanácsokat, törődjenek a brigádok, munkacsapatok gondjaival, problémáival, keressék fel őket munkahelyükön, segítsék őket az esetleges akadályok leküzdésében.

a fiatal agrár-értelmiségiek megyei tanácsai és a megyei, járási parasztifjúsági tanácsok segítsék elő, hogy minél több fiatal agrárszakember tevékenykedjen az ifjúsági termelési mozgalmakban, versenyekben, s legyenek tagjai az ifjúsági munkacsapatoknak. dolgozzanak ki olyan termelési eljárásokat, módszereket, amelyek alkalmazásával nagymértékben csökkenthetik az önköltséget. ismertessék a fiatalokkal a legújabb termelési eljárásokat, a vegyszeres gyomirtást, a mélyművelést és az öntözést.

a határozat felhívja továbbá a figyelmet arra, hogy a különböző termelési versenyekben a fiatalok évről-évre kiamagasló eredményeket érnek el. éppen ezért elengedhetetlen, hogy a kiválóan termelő fiatalokat, ifjúsági munkacsapatokat és brigádokat az elkövetkező időkben anyagilag és erkölcsileg is fokozottabban elismerjék, illetve jutalmazzák. a kisz és állami kitüntetések odaítélésénél a jövőben fordítsanak nagyobb gondot arra, hogy a szocialista munkaversenyben kitűnt fiatalok megkapják az őket megillető elismerést./mti/

13.13

14.30

- 20 -

me

bb 29. időjárásjelentés

tm-Lm

1961. november 25.

a meteorológiai intézet jelenti november 25-én, szombaton 13 órakor:

enyhe, esős idő

európa északi részei felett, valamint a földközi tengeren sokhelyütt borult, szeles, csapadékos, európa középső és nyugati részein pedig csendesebb, erősen ködös időjárás uralkodik. hazánkban tegnap a dunántúlon a somogy-szob-kaposvár-baja vonaltól északra eső területein egész nap ködtakaró feküdt. emiatt ott a hőmérséklet a nap folyamán csak mínusz 2., plusz 2 fokig emelkedett. egy-két helyen zuzmára is kialakult. ezzel szemben az említett határvonaltól délre, valamint a duna-tisza közének és a tiszántúlnak a legdélibb részein napsütéses, tavaszi-as idő volt. a hőmérséklet 10-13 fokig emelkedett. máshol plusz 1-9 fok közötti maximumok alakultak ki. ma reggelre nagy átlában mínusz 3, plusz 3 fokig hűlt le a levegő. a korahajnali órákban délnyugat felől lassan kelet felé terjeszkedő, kisebb esőzés kezdődött, és körülbelül a duna-tisza közégig jutott előre. a lehullott csapadék mennyisége ma reggel 7 óráig 1-6 millimétert ért el. budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke plusz 0,2 fok volt, a sokévi átlagnál 3,2 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, mérsékeltlen süllyedő irányzatú.

várható időjárás vasárnap estig: enyhe, erősen felhős, idő újabb esőkkel. mérsékelt szél. többhelyen köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap, plusz 5-8 fok között.

távolabbi kilátások: a jövő hét elején is enyhe idő esőkkel. a duna vízállása ma reggel: 148 centiméter./mti/

13.20

14.25 12. el

-21-

bb 28. /mezőgazdasági...2.folyt./-Lm

az elkövetkező évekre meghirdetett termelési versenyek irányítását, ellenőrzését, nyilvántartását és értékelését a kisz, a medosz és a földművelésügyi minisztérium illetékes helyi szervezetei végzik.

a határozat felhívja a kisz-bizottságok, kisz-alapszervezetek, az üzemi szakszervezeti bizottságok és gazdasági vezetők figyelmét, hogy fokozottabban törődjenek az ifjúsági versenyekkel és új kezdeményezésekkel. a fiatalokkal ismertessék az üzemek éves terveit, hogy a kisz-szervezetek szocialista szerződéseket köthessenek a gazdaságok vezetőivel. az így kötött megállapodásokban jelöljék meg, hogy az éves tervek teljesítését a fiatalok miképpen segíthetik, s határozzák meg azt is, hogy a versenyben legjobb eredményt elért ifjúsági csapatok milyen jutalmazásban részesülnek.

a kisz, a medosz és a földművelésügyi minisztérium az illetékes megyei, járási szervezeteit kéri, hogy az eddiginél hatékonyabban segítsék és ellenőrizzék az ifjúsági termelési versenyeket. felkéri a termelőszövetkezetek elnökeit, az állami gazdaságok és gépállomások igazgatóit, a gazdasági vezetőket, tegyék lehetővé újabb ifjúsági munkacsapatok alakítását, biztossítsák a verseny eredményességéhez szükséges feltételeket: megfelelő földterületet, műtrágyát, gépeket és szakmai tanácsokat. törődjenek a brigádok, munkacsapatok gondjaival, problémáival, keressék fel őket munkahelyükön, segítsék őket az esetleges akadályok leküzdésében.

a fiatal agrár-értelmiségiek megyei tanácsai és a megyei, járási parasztifjúsági tanácsok segítsék elő, hogy minél több fiatal agrárszakember tevékenykedjen az ifjúsági termelési mozgalmakban, versenyekben, s legyenek tagjai az ifjúsági munkacsapatoknak. dolgozzanak ki olyan termelési eljárásokat, módszereket, amelyek alkalmazásával nagymértékben csökkenthetik az önköltséget. ismertessék a fiatalokkal a legújabb termelési eljárásokat, a vegyszeres gyomirtást, a mélyművelést és az öntözést.

a határozat felhívja továbbá a figyelmet arra, hogy a különböző termelési versenyekben a fiatalok évről-évre kimagasló eredményeket érnek el. éppen ezért elengedhetetlen, hogy a kiválóan termelő fiatalokat, ifjúsági munkacsapatokat és brigádokat az elkövetkező időkben anyagilag és erkölcsileg is fokozottabban elismerjék, illetve jutalmazzák. a kisz és állami kitüntetések odaítélésénél a jövőben fordítsanak nagyobb gondot arra, hogy a szocialista munkaversenyben kitűnt fiatalok megkapják az őket megillető elismerést./mii/

13.13

14.30

- 20 -

Meg

bb 29. időjárásjelentés

tm-Lm

1961. november 25.

a meteorológiai intézet jelenti november 25-én, szombaton 13 órakor:

enyhe, esős idő

európa északi részei felett, valamint a földközi tengeren sokhelyütt borult, szeles, csapadékos, európa középső és nyugati részein pedig csendesebb, erősen ködös időjárás uralkodik. hazánkban tegnap a dunántúlon a somogy-szob-kaposvár-baja vonaltól északra eső területein egész nap ködtakaró feküdt. emiatt ott a hőmérséklet a nap folyamán csak mínusz 2, plusz 2 fokig emelkedett. egy-két helyen zuzmára is kialakult. ezzel szemben az említett határvonaltól délre, valamint a duna-tisza közének és a tiszántúlnak a legdélibb részein napsütéses, tavaszi-as idő volt. a hőmérséklet 10-13 fokig emelkedett. máshol plusz 1-9 fok közötti maximumok alakultak ki. ma reggelre nagy átlában mínusz 3, plusz 3 fokig hűlt le a levegő. a korahajnali órákban délnyugat felől lassan kelet felé terjeszkedő, kisebb esőzés kezdődött, és körülbelül a duna-tisza közégig jutott előre. a lehullott csapadék mennyisége ma reggel 7 óráig 1-6 millimétert ért el. budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke plusz 0,2 fok volt, a sokévi átlagnál 3,2 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, mérsékeltlen süllyedő irányzatú.

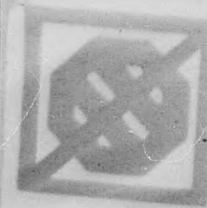
várható időjárás vasárnap estig: enyhe, erősen felhős, idő újabb esőkkel. mérsékelt szél. többhelyen köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap, plusz 5-8 fok között.

távolabbi kilátások: a jövő hét elején is enyhe idő esőkkel. a duna vízállása ma reggel: 148 centiméter./mti/

13.20

-21-

14.25 2. sz. sz. sz.

bb 30. a guineai nagykövet látogatása a külkereskedelmi miniszternél

szb hk.

1961. november 25.

barry boubacar biro, a guineai köztársaság budapesti nagykövete bemutatkozó látogatást tett incze jenő külkereskedelmi miniszternél. a látogatás során érintették a két ország közötti gazdasági kapcsolatok különböző kérdéseit. a guineai nagykövet megelégedését fejezte ki a magyar népköztársaság által a guineai köztársaságnak nyújtott gazdasági segítségről és elismeréssel szólt a jó minőségű magyar autóbuszról, amelyek fontos szerepet töltenek be guinea közlekedési problémáinak megoldásában. /mti/

bb 31. a csongrád megyei építőipari vállalat teljesítette idei lakásépítési tervét

vid te szb ki

1961. november 25.

a csongrád megyei építőipari vállalat dolgozói az idén az év elején úgy szervezték meg a lakásépítkezéseket, hogy az új lakásokat a tél beállta előtt átadhassák. ezt a vállalatukat teljesítették, mert már befejezték idei lakásépítési tervüket. több építkezésen éjszaka is dolgoztak, hogy jobban kihasználhassák a nagy toronydarukat és az egyéb gépeket. a terv szerint az idén átadott félezer lakásból több mint háromszáz határidő előtt már a nyári hónapokban elkészült, szombaton pedig az idei utolsó 51 lakásos házba is beköltöztek a lakók.

a vállalat dolgozói közül mintegy hatszázán már a jövő évben átadásra kerülő újabb félezer lakás épületeinek alapozásán, falazásán dolgoznak. ezekből a lakásokból százötvenet az ujszegedi tiszaparton középblokkokból állítanak össze. /mti/

bb 33. a nap „aktiv területei”, és a rádió-prognózis - magyar kutatók magyarázata az ionoszféra sűrűségében, a föld mágnességében és a rádiózásban jelentkező zavarok keletkezéséről

t tz/sze szb vg

1961. november 25.

a magyar geofizikusok egyesületében ifju bartha lajos, a magyar állami ötvös loránd geofizikai intézet munkatársa előadást tartott a földmágnesség hirtelen változásai - ugynevezett háborúgásai - és bizonyos rádiózavarok okainak kutatásában pirtet endre fizikussal együtt elért eredményeiről. /folyt.köv./

14.07

- 21 -

bb 33. /a nap „aktiv területei”,... folyt./- szb

amint elmondotta, vizsgálataik középpontjában a nap ugynevezett aktiv területeit tették. ezek a nap felületén hol itt, hol ott kialakuló sugárzási gócok egyrészt ibolyántúli és röntgensugarakat bocsátanak ki minden irányban, mintna valamilyen félgömb alakú kupola belsőjének minden pontját megcéloznák, másrészt elektromosan töltött - korpuszkuláris - részecskéket „lönek ki”, mindig merőlegesen felfelé, a nap középpontjától távolodó irányban, egyetlen, aránylag vékony sugárnyaláiban. az aktiv terület sugárzása lényegesen „szelidebb”, a napkitörésekénél. esetleg hónapokig tartó „életében”, a nap felületének aránylag tekintélyes részéről nem sugároz szét annyi energiát, mint egy-egy napkitörés sokkal kisebb területről esetleg percek, legfeljebb egyetlen óra alatt.

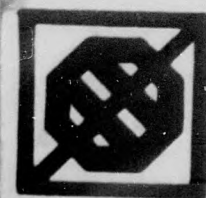
már a század elején feltűnt egyes kutatóknak, hogy az aktiv területek elvonulása földünk előtt bizonyos zavarokat okoz a föld mágnessé terében, de a jelenség első részletes magyarázata csak most született meg. a két magyar kutató abból indul ki, hogy ha ilyen sugárzások érik a föld magas legkörüét - az ionoszférát - hatásukra fokozódik ennek elektromos töltöttsége, vagyis növekszik benne az ionok sűrűsége, amikor viszont a föld kikerül a sugárzás köréből, az ionsűrűség lecsökken. a két magyar kutató új megállapítása az, hogy ilyen változás három alkalommal következik be egy aktiv terület elvonulása alatt: amikor felbukkan a napfényer keleti szegélyén és először jutnak el az ionoszférához az ibolyántúli és a röntgensugarak, majd amikor a korpuszkuláris sugárnyaláb végigsöpör a földön és végül amikor az aktiv terület a nappal együtt elfordul a földtől. ha „életéből”, még hirtje, körülbelül két hét - a nap tengelykörüli forgásának félidője - elteltével újból feltűnik a szemünk előtt, de sugárzása ezen a 14 napon át nem éri a földet. a vizsgálatok azt mutatják, hogy az ionsűrűség növekedése vagy csökkenése idején törvényszerűen feltűnnek a mágnesses térenősség változásai és a rádiózavarok is, mert a különböző hosszúságú rádióhullámokat az ionoszféra éppen sűrűségétől függően bocsátja át magán az ürbe, vagy veri vissza a föld felületére.

e kutatásnak nagy jelentősége lehet a rádióprognózis számára. a rádió ugyanis ma már nélkülözhetetlen eszköze a hírközlésnek a tengeri hajózásban és a légitforgalomban is. azt pedig, hogy milyen hullámhosszon a legzavartalanabb a vétel, nagyrészt éppen az ionoszféra sűrűsége - elektromos telítettség - dönti el. amennyiben a két fiatal magyar kutató megállapításai helytállóak, a rádióprognózis eddigi módszereit javítani kell, s ebben az esetben az aktiv területek megfigyelése lehetőséget adhat arra, hogy előre pontosan meghatározzák, mikor milyen hullámhosszon érhetik el céljukat az esetleg életfontosságú rádióüzenetek.

a nagy érdeklődéssel hallgatott előadáshoz sokan szólta hozzá. /mti/

14.17

- 23 -

bb 32. érdekes lelet a tatái fényes forrásban

t tz/sze-lm vg

1961. november 25.

a magyar hidrológiai társaság péntek esti előadó ülésén dr. palik piroska egyetemi adjunktus beszámolt arról a leletről, amely legutóbb a tatái fényes forrás csoport vizéből került elő.

ennek az aegagropila sauteri nevű „zöldalgá-nak,, egy - négy centiméter átmérőjű gömböcskéit az egyik, körülbelül három méter mély medence fenekén, a forrástölcsérek között találták meg, úgyhogy a kutatóknak a víz alá bukva, a béka-emberek módszerével kellett felszínre hozniok.

a lelet azért jelentős a tudomány számára, mert ezt az algafajtáig eddig már sokfelé megtalálták Európában - az ausztriai zeller-see-ben például 25 centiméteres, a szovjet-unió egyik távában pedig éppenséggel emberfej nagyságu példányait is - sőt Japánban is előkerült már, hazánkban azonban mindeddig hiba keresték./mti/

--

bb 34. országszerte megkezdődött a mezőgazdasági szakmunkásképzés

i áe/vid gk-lm ká

1961. november 25.

az őszi munkák zömének befejeztével országszerte megkezdődött a téli szakoktatás a falvakban. az iskolák esténként megtelnek a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok dolgozóival, akik minden eddiginél nagyobb számban veszik igénybe a szakmunkásképzést biztosító tanulási lehetőséget, az újrendszerű ezüstkalászos tanfolyamokat.

pest megyében 4000 leendő mezőgazdasági szakmunkás kezdi meg a rendszeres tanulást, a téli oktatást szombaton nyitotta meg a megyei tanács székházában keleti ferenc, a végrehajtó bizottság elnöke. az idén 180 tsz-ben, állami gazdaságban és községben majdnem kétszer annyi dolgozónak lesz alkalma a továbbképzésre, mint a tavalyi tanfolyamokon, ez annál is inkább szükséges, mert a szakemberek számításai szerint az ötéves mezőgazdasági tervfeladatok megvalósításához legalább 7000 jólképzett szakmunkásra van szükség.

/folyt.köv./

14.23

14.42

Zeli

- 24 -

bb 34. /országszerte...folyt./-lm

borsod megyében az utóbbi tíz esztendőben több mint 10.000 dolgozó paraszt végezte el az ezüstkalászos tanfolyamokat. az idén 81 községben szervezték meg az oktatást, amelyre több mint 3000 tsz-tag jelentkezett. az első évben általános mezőgazdasági ismereteket sajátítanak el, s jövőre szakosítják azokat a különböző mezőgazdasági ágak szerint.

zala megye 70 községében is megkezdődött a téli szakoktatás. a tanfolyamok felében már specializált mezőgazdasági ismereteket szerveznek a hallgatók. az oktatásba a tit megyei szervezete is bekapcsolódott: az ezüstkalászos tanfolyamokon kívül 40 termelőszövetkezetben szervezték meg a mezőgazdasági dolgozók akadémiáját. a megyében az elmúlt oktatási évben öt kihelyezett technikum osztály működött, január elsejével újabb négy osztály nyílik, s ezzel már 370-re emelkedik a technikumban tanuló tsz-tagok száma./mti/

--

bb 35. országos szőlő- és gyümölcsstelepitési tanácskozás a földművelésügyi minisztériumban

i kz-lm ká

1961. november 25.

a megyei pártbizottságok és a megyei tanácsok mezőgazdasági osztályvezetői, valamint a megyei tanácsok elnökhelyettesei részvételével országos szőlő- és gyümölcsstelepitési tanácskozást rendeztek szombaton a földművelésügyi minisztériumban. résztvett a tanácskozáson losonczy pálföldművelésügyi miniszter, keserű jános, földművelésügyi miniszterhelyettes, és bencze károly, az mszmp központi bizottsága mezőgazdasági osztályának helyettes vezetője. a tanácskozás résztvevői, fejjes sándor, kertészeti főosztályvezető előadása alapján megvitatták a második ötéves terv szőlő- és gyümölcsstelepitési előirányzatait, illetve a terv gyakorlati végrehajtásának problémáit. az értekezlet állásfoglalása szerint a következő öt évben legalább 200 holdas, korszerű, gépesített talajművelésre és növényvédelemre alkalmas s szőlő- és gyümölcsstelepeket kell létrehozni./mti/

14.27

14.41 Zeli

- 25 -

bb 36. az Orion gyár 2. számú szerelőszalagján elkészült a száz-
ezredik televízió készülék

t kf/kf szb vg

1961. november 25.

az Orion gyárban öt éve alakult a tv. 2. számú szerelőszalag, amellyel lényegében a készülékek nagytömegű gyártása kezdődött meg. a szalag 91 dolgozójának többsége azóta együtt van, közösen tanul-
ták meg a televízió gyártás fortélyait, résztvettek a készülékek fejlesztésében. a szalag dolgozóinak kezéből került ki az azóta már „elavult”, at 301-es és 302-es televízió, ők kísérleteztek az at 401-es típusal, most pedig a jól bevált és keresett at 403-
as és at 505-ös típusokat gyártják exportra.

a készülékekkel együtt fejlődött az ifjúsági szalag munkája is. két éve öt brigádot alakítottak, s közülük négy már a szocialista cím tulajdonosa.

a brigád mozgalom kezdete óta a szalag termelékenység 17 szá-
zalékkal növekedett és sikerült az évekkel ezelőtti 9 órától 7
óraóra csökkenteni a most már komplikáltabb készülékek átfutási
idejét is. ma már nem csupán kötelességnek, előírt munkának te-
kintik a televízió gyártást, hanem - mivel köztük is egyre több a
készülék tulajdonos - maguk erejéből is igyekeznek javítani a mi-
nőségben. a szalag elektromos szakemberei vették észre például, hogy
az egyik típusnál, tartósabb használatkor, egyes alkatrészek, ellen-
állások hamar tönkremennek. a fejlesztőmérnökök vizsgálata igazol-
ta a hibát, s a dolgozók javaslataira azóta megfelelőbb, üzembizto-
sabb alkatrészek kerülnek a készülékbe. a szalag dolgozói időnként
felkeresik munkájukhoz alkatrészeket gyártó műhelyeket, az üzem-
mel együttműködő vállalatokat. e látogatásokkal gazdag tapasztala-
tokat szerznek, egyben elmondják észrevételeiket a munkájukat
gátló nem megfelelő alkatrészekről.

szombaton a szalag dolgozói jelentős eseményt ünnepeltek. dél-
előtt 10 órakor olyan készülék került a szerelő szalagra, amely
látszatra sem különbözött a többiétől, mégis minden műve-
letnél óvatosabban, nagyobb szeretettel fogták kézbe a dolgozók.
a készülékre kis virágcsokrot és aranybetűs feliratot erősítettek,
amely azt tudatta, hogy az öt televízió szalag közül a tv 2. szá-
mú állítottá össze elsőnek a százezredik készüléket. az esemény
alkalmából a vállalat vezetősége - a televízió készülékek és a
szalag munkájának fejlődését ismertető - emléklappal jutalmazta a
szalag valamennyi dolgozóját. /nti/

--

-26-

bb 37. befejeződött a cukorrépa-betakarítás győr és heves me-
gyében - egy hét alatt 24.000 hold szántást végeztek el a győr
megyei közös gazdaságok határában

ö vid kz/j szb ká

1961. november 25.

az elmúlt héten, bár a fokozatosan erősödő éjszakai fagyok
már sokhelyütt gátolták a traktorok kétműszakos üzemeltetését,
országszerte ismét jelentősen előrehaladtak az összes időszerű
munkák. heves megyében mind a betakarításban, mind pedig a ta-
lajmunkákban lényegesen jobb a helyzet, mint a megelőző évek
bármelyikében. az őszi gabona vetéstervét 102 százalékra telje-
sítették a megye közös gazdaságai, csak búzából 2000 holdat ve-
tettek terven felül. befejeződött a megye közös gazdaságaiban
a cukorrépa-szedés. a háziáji gazdaságokban, csakugy, mint a kö-
zös földeken, végeztek a kukoricatöréssel, s a szárnak is már
csak alig néhány százaléka van a földeken. őszi mélyszántási ter-
vüket 75 százalékra teljesítették eddig. a még szántatlan terüle-
tek elmunkálásához most már, mivel az egyéb munkákkal lényegében
végeztek, 800 szántótraktor áll rendelkezésükre, s így - bár az
éjszakai fagyok miatt kétfős műszakban már nemigen tudnak dolgoz-
ni - határidőre végeznek ezzel a fontos munkával is.

győr-sopron megyében e héten ugyancsak felszedték az utolsó
hold cukorrépat. tönnivaló kukorica már csak néhány gazdaságban
akad: az összvetésterület 97.5 százalékáról betakarították a ter-
mést. gyorsütemben halad a mélyszántás. e héten a gépállomások
és termelősövetkezetek traktorai kereken 24.000 holdon for-
gatták meg a talajt. a munka ütemének gyorsulására mutat, hogy
az elmúlt héten még csak 10.000 hold mélyszántást végeztek el.
az elkövetkező napokban újabb termelősövetkezeti és gépállomá-
si traktorok kapcsolódnak be ebbe a munkába, s így előrelát-
hatólag a következő héten tovább emelkedik a teljesítmény. sza-
bolcs-szatmár megyében igen hasznos segítséget nyújtottak a terme-
lősövetkezeteknek az állami gazdaságok. 102, megfelelő munkagépe-
kel felszerelt, erőgépük dolgozott az utóbbi négy héten a terme-
lősövetkezetek határában, s ezalatt együttesen mintegy 9000
normálholdnak megfelelő betakarítási és talajmunkát végeztek el.
/nti/

16.15

--

-27-

bb 38. több dicséret, kevesebb intéző és rová - első negyedévi ellenőrző értekezletek az iskolákban

i vt/hmé szb sr

1961. november 25.

Általános- és középiskoláinkban november utolsó hetében tartják a negyedévi ellenőrző értekezleteket, a tantestületek értékelik az első három hónapban végzett oktató-nevelő munka tapasztalatait, a diákok tanulmányi előmenetelét, számos oktatási intézményben már megvolt az ellenőrző értekeztet, s kiosztották a legszorgalmasabbnak a dicséreteket, egyeseknek az intézőket, rovákat.

a 4. kerületi kaffka margit általános leányiskolában szombaton került erre sor, itt 118-an részesültek dicséretben, az elmúlt év azonos időszakához képest lényegesen csökkent az intézőt kapott diákok száma.

a 15. kerületi czabán samu téri általános iskolában az 1960-1961-es oktatási év első negyedéhez képest szembetűnő a javulás, mind a tanulók magatartása, mind a tanulmányi előmenetel terén, ötszázkilencvenöt diák közül 236-nak példás a magatartása, ugyanakkor a túrható mindössze 2 százalék.

a 1. kerületi toldy ferenc általános gimnáziumban az első negyedév egyik fontos tapasztalata, hogy a korábbihoz képest felkészültebben jöttek az általános iskolából a fiatalok.

az osztályfőnökök értekezleteken a szülőkkel is megbeszélnek majd az első negyedévi tapasztalatokat. /mti/

bb 39. elhunyt sas árpád, a párt régi harcosa

sze szb sr

1961. november 25.

sas árpád, a párt régi harcosa, a magyar partizán szövetség tagja, az április 4. gépgyár üzemvezetője elhunyt. hamvasztás előtti búcsúztatása 28-án, kedden délután 2 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

-28-

bb 41. Lengyel tudományos könyvkiállítás nyílt budapesten

t ms/te szb sr

1961. november 25.

szombaton a kulturális kapcsolatok intézetének kiállítási termében ünnepélyesen megnyitották a Lengyel tudományos könyvek és folyóiratok kiállítását, a megnyitáson részt vett szakasits árpád, az mszmp központi bizottságának tagja, az országos béketa-nács elnöke, köpeczi béla, a kiadói főigazgatóság főigazgatója, tudományos életünk és a sajtó számos képviselője, jelen volt henryk grochulski, a lengyel népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, valamint a nagykövetség több munkatársa.

az akadémiai kiadó és a lengyel olvasóterem által rendezett kiállítást a magyar tudományos akadémia nevében trencsényi-wald-ápfel imre akadémikus nyitotta meg, ismertette a lengyel könyvkiadás kezdeteit, a magyar és a lengyel könyvkiadás kapcsolatait, majd rámutatott, hogy ennek a kiállításnak is megvannak a maga előzményei, hiszen 1959-ben varsóban, 1960-ban krakkóban kiállítás nyílt a magyar tudományos művekből, és mi is rendeztünk kiállítást a lengyel tudományos irodalom alkotásaiból, ezen a kiállításon a három legjelentősebb lengyel tudományos kiadó, a varsói panstwowe wydawnictwo naukowe az ugyancsak varsói ksiazka i wiedza és a nagymultu wroclawi ossolineum majdnem ötszáz kötet tudományos munkát mutat be, hangoztatta, hogy a magyar-lengyel könyvkiadás kapcsolatai ösztönzést adnak jelenlegi törekvéseinknek, amelyeknek fő célja erősíteni a két nép elszakíthatatlan barátságát, sikerhez juttatni közös erőfeszítéseinket.

ezután jerzy kozlowski a varsói panstwowe wydawnictwo naukowe igazgatója ismertette a lengyel tudományos könyvkiadás nagymérvű fejlődését, Lengyelországban - mondotta - évente 7000-8000 könyv jelenik meg összesen mintegy százmillió példányban és ezeknek 60 százaléka tudományos és népszerű tudományos munka, jelentős számban adják ki Lengyelországban a magyar tudományos irodalom alkotásait is, a 150 éves multa visszatekintő ossolineum kiadványai mellett különösen jelentős a lengyel állami tudományos kiadó által bemutatott gazdag anyag, hiszen ez a kiadó tízéves fennállása alatt a világ egyik legnagyobb kiadóvállalata lett, befejezésül azt a reményét fejezte ki, hogy a kiállítás további pozitív eleme lesz a két nép tudományos, kulturális és politikai kapcsolatainak.

a megjelentek ezután megtekintették a kiállítás gazdag anyagát. /mti/

15.40 14 25

- 29 -

/KK

bb 43. berlinben ülésezett a kgst építésügyi állandó bizottsága

k sb/tr vm vg

1961. november 25.

a kgst építésügyi állandó bizottsága november 14-től 18-ig ülést tartott berlinben. a tanácskozáson megvizsgálták és jóváhagyták azt a jelentést, amely az állattenyésztést segítő korszerű gazdasági épületek tpussterveinek széleskörű gyakorlati felhasználását és a tagországok tpusstervezőinek együttműködését tárgyalta. értékeltek a kgst államok építőiparának helyzetét és elhatározták, hogy tapasztalatcsere-központokat szerveznek a korszerű építőanyagok és termékek gyártásának fejlesztésére. a tanácskozáson megállapodtak az építétszerkezetek és az alapozás számításainak egységes irányelvei ben. tárgyaltak a városrendezés, a regionális tervezés kérdéseiről és jóváhagyták a legfontosabb tudományos kutatómunkák összehangolásának tervét. a bizottság végül jóváhagyta a jövő évi munkatervét. /mti/

- . -

bb 44. hivatalos nyereményjegyzék a Lotto 47. játéknetéről

sze vm vg

1961. november 25.

a lotto 47. játéknetére beérkezett 4,017.927 szelvény. öt-találatos nem volt. négy találatot 21 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 143.497 forint 50 fillér. a háromtalálatos szelvények száma 2.584, ezekre egyenként 582 forint 50 fillért fizetnek. két találatot 79.327 szelvényen értek el, a nyereményösszeg egyenként 18 forint 90 fillér. /mti/

- . -

16.18

14.25

- 30 -

Handwritten signature

bb 48. bábjátékos tájkonferencia debrecenben

vid/ke/m/sr

1961. november 25.

- szombaton debrecenben - 200 résztvevővel - országos báb-játékos tájkonferencia kezdődött, amelyen elmondották, hogy a bábjátékos szakkörök száma országosan szépen emelkedik. a fejlődés lemérhető hajdu-biharban is, ahol most 38 a bábszakkörök száma két évvel ezelőtt pedig csak 5 volt. a téli hónapokban a szakkörök csoportjai elmennek a hajduság olyan községeibe is, ahol nem működik bábjátékos szakkör.

a konferencián a bábjáték pedagógiai jelentőségéről tanácskoztak a résztvevők, s megtekintették a debreceni, hajduhadházi, sápi és körösszakáti gyermek bábstudiók bemutatóit. a tájkonferencia vasárnap délután fejeződik be. /mti/

- . -

bb 47. megyei képzőművészeti kiállítás nyílt oroszlányon

vid/ke/m/sr

1961. november 25.

a komárom megyei képzőművészeti csoport, az oroszlányi városi tanács és a hazafias népfront bizottság meghívására szombaton oroszlányban megyei képzőművészeti kiállítást nyitott. tizenhét képzőművész mutatja be itt alkotásait, amelyek egyrésze a fiatal bányászvárost, a bányászok életét, munkáját örökíti meg. ezeket a festményeket, szobrokat a nyári oroszlányi képzőművészeti telepen készítették. a kiállítást bence gyula, a magyar képzőművészeti szövetségének főtitkára és mokri pál, az oroszlányi városi tanács vb. elnöke nyitotta meg. /mti/

- . -

16,23

17.25

- 31 -

Handwritten signature

bb 45. tornyai jános emlék-kiállítás nyílt a nemzeti galériában

t fe/tm vm pf

1961. november 25.

szombaton ünnepélyesen megnyílt tornyai jános emlékkiállítás a nemzeti galériában, amelyet a mester halálának 25. évfordulója alkalmából rendeztek. hőmezővársárhelyről is népes küldöttség érkezett az eseményre. ott volt a megnyitón a 80 éves kovács mari néni, tornyai jános hűséges „szolgája”, és modellje is.

pogány ö. gábor, a nemzeti galéria főigazgatója megnyitóbeszédben méltatta a negyed századdal ezelőtt elhunyt nagy mester életművét, aki művészetéről saját maga így vallott: „szerintem a kép elsősorban lélekben le gyen magyar, felfogásában, azután előadásmódjában, a megfűtésben, végül nem árt, ha magyar rúna van rajta. ehhez szükséges, hogy a festő átérezze a képét, ismerje és szeresse a jó magyar népet, tárgya pedig telkesítse.... csak egyszer úgy tudnám kifejezni a magyar népet, ahogy ismerem, buját, baját, vágyakozását....”

a tárlaton látható 100 mű – a mester legszebb alkotásai – ennől a művészi elkötelezettségről tanuskodik. /mti/

bb 50. festészeti kiállítás nyílt a nemzeti galéria gyűjteményéből a pataki istván művelődési otthonban

i fe/tm vm sr

1961. november 25.

a pataki istván művelődési otthonban szombaton „mai festészetünk”, címmel kiállítás nyílt a nemzeti galéria gyűjteményéből. a december 10-ig nyitvatartó kiállításon a látogatók a nemzeti galéria legszebb alkotásaival ismerkednek meg.

sztávik lajos festőművész ünnepi megnyitó beszédében bejelentette, hogy a kiállítás tartama alatt csoportos tárlatvezetéseket eszközölnek. /mti/

16.48 17 30

- 32 -

bb 49. kihirdették a „szocialista fotóművészetért”, pályázat eredményeit

i fe/tm vm sr

1961. november 25.

a fotó című lap áprilisban „szocialista fotóművészetért”, jellegű pályázatot hirdetett, amelynek eredményét kihirdették a budapesti fotóklubban.

a pályázatra 393 szerzőtől több mint 4000 kép érkezett. a kiválogatott 700 képből 41-et terjesztettek a végső zsűrizés elé. a bírálóbizottság a közönség előtt nyilvánosan hozott döntést, díjazta, illetve elismerő oklevélben részesítette a legjobb 25 fotót: első díjat nyert vásári jános „aratás után”, című fotójával, a két második díjat kaczur pál, cegléd, „anyám”, és gánk károly „kodály zoltán”, a három harmadik díjat id. rácz endre „jaj, de elszédültem”, ifj. rácz endre „a nyolcas”, és fazekas margit „bádogos”, című fotójával nyerte. /mti/

bb 51. színházi küldöttség utazott csehszlovákiába

i fe/tm/m/sr

1961. november 25.

a csehszlovák színházi szövetség meghívására tiznapos tanulmányutra prágába utazott fodor imre, a józsef attila színház igazgatója és tam ferenc, a debreceni csokonai színház igazgatója. /mti/

17.05.

- 33 -

bb 52. időjárásjelentés

tm/m/li

1961. november 25.

a meteorológiai intézet jelenti november 25-én, szombaton
18 órakor:

enyhe esős idő

várható időjárás vasárnap estig: enyhe, erősen felhős idő,
ujabb esőkkel, mérsékelt szél, többnyelen köd, várható leg-
magasabb nappali hőmérséklet vasárnap 5-8 fok között.

távolabbi kilátások: a jövő hét elején is enyhe idő esők-

Kel.
/mti/

bb 53. megkezdődtek a debreceni irodalmi napok

vid tr vm li

1961. november 25.

szombaton irodalmi napok kezdődtek a 600 éve várossá lett
debrecenben. az ünnepségen darvas józsef, dobozy imre, hidas antal,
móricz virág, simon istván, szabó magda, szabó pál, váci mihály
és veres péter képviseli a budapesti írókat. a városba látogatott
a hazánkban tartózkodó szovjet íróküldöttség is v.kozsevnyikov,
a znamja főszerkesztőjének vezetésével.

délután a fővárosi és debreceni írók üzemekben és iskolák-
ban olvasókkal találkoztak. szombaton este a központi művelődési
otthonban nagyszabású irodalmi este került sor, amelyen a debre-
cenbe érkezett fővárosi írókon kívül a helyi írók és költők - boda
istván, juhász géza, kis tamás, pocsár gábor, tóth endre - is szere-
peltek. az irodalmi esten felszólalt v.kozsevnyikov, aki a szovjet
írók üdvözlését tolmácsolta.

vasárnap délelőtt móricz zsigmond szobrát avatják debrecen-
ben, a kossuth lajos tudományegyetemen pedig irodalomtörténeti
kiállítást nyitnak meg. /mti/

- 34 -

18.48. 17¹²

KE

bb 40. kisiklott egy tehervonai - baleset nem történt

k szb sr

1961. november 25.

tar állomáson csúszáskor 12 óra 37 perckor, hibás fékberen-
dezés miatt kisiklott egy szénét szállító tehervonai. a baleset
következtében a mozdony a pályáról letűnt és az utána sorolt
8 teherkocsi összetört. személyi sérülés nem történt, az anyagi
kár megállapítása folyamatban van. /mti/

bb 42. egyetemi tanárok küldöttsége utazott tanulmányuttra
angliába

i fe/tm szb sr

1961. november 25.

a magyar-angol kulturális csereprogram alapján dr. sályi
istván, parlamenti képviselő, a miskolci műszaki egyetem tanszék-
vezető tanárának vezetésével, hatfős egyetemi tanárküldöttség uta-
zott Angliába, az ottani egyetemek tanulmányozására. /mti/

bb 46. új művelődési otthon tarpán

vid/ke/m/sr

1961. november 25.

szombaton 500 személyt befogadó művelődési otthont avattak
a szabolcs megyei tarpa községben. az ünnepségen csaknem ez a ter-
melőszövetkezeti tag vett részt, s orosz ferenc, a szabolcs-szat-
már megyei pártbizottság titkára mondott beszédet. elismerését fejez-
te ki az építésben részt vállaltók munkájáért, a szövetkezeti pa-
rasztság két millió forintos áldozatvállalásáért.

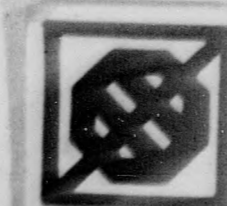
/mti/

16.14

20¹⁵

KE

- 35 -

grigorij csuhraj szovjet filmrendező elutazott budapestről

t fe/gg vm

1961. november 25.

grigorij csuhraj, lenin-díjas szovjet filmrendező, aki belgrádból jövet több napot Magyarországon töltött, visszatázott a szovjetunióba. a kedves vendéget a művelődésügyi minisztérium és a filmfőigazgatóság képviselői búcsúztatták. /mti/

22.50

- v é g e -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. november 26.

bb 1. időjárásjelentés

1961. november 26.

a meteorológiai intézet jelenti november 26-án, vasárnap 13 órakor:

enyhe marad az idő

európa időjárása általában erősen felhős, párás, sokfelé esős. dél-európában az észak felé megindult meleg levegő hatására a reggel sokhelyen 13-17 fokra emelkedett a hőmérséklet. ugyanakkor a szovjetunió európai területének keleti részein helyenként minusz 30 fok alá hűlt le a levegő. hazánkban tegnap erősen felhős volt az idő, a déli órákban országsszerte esett az eső. a csapadék mennyisége szigetvár-tokaj és a bácsalmás-debrecen vonalak közé eső területen 5-10, máshol általában 1-3 milliméter volt. a hőmérséklet a nap folyamán a dunántúlon 2-5, az ország többi részében 4-9 fokig emelkedett. ma hajnalban nyugaton és a duna-tisza közének északi felében minusz 1, plusz 4, másutt 2-5 fokig süllyedt. a délelőtt országsszerte ködös, csendes volt. az idő, a hőmérséklet 3-6 fokra emelkedett. budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 4.8 fok volt, 1.7 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok volt. a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás hétfőn estig. ma ködös, csendes idő, néhány helyen ködszitalás. enyhe éjszaka. holnap kevesebb helyen köd, a felhőzet néhol felszakadozik. a hőmérséklet kissé emelkedik. mérsékelt déli, délkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2-6, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 6-10 fok között, helyenként 10 fok felett.

a duna vízállása ma reggel: 146 centiméter. /mti/

bb 2. a 6. kerületi tanács jutalom-matinéja

t fe/tm-lt Li

1961. november 26.

a 6. kerületi tanács végrehajtó bizottsága vasárnap jutalom-matinét rendezett a fővárosi operett színházban a legjobb kerületi tanácsstagok, lakóbizottsági összekötők és a lakóbizottsági elnökök tiszteletére.

/folyt. köv./

14.50

14.56

- 1 -

Ma